

Symposiumia valmisteleva työryhmä jatkaa edelleen työtään ja toivoo saavansa symposiumin ohjelmaa tai alustajia koskevaa palautetta. Asiasta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä instituutin toimistoon (921/17 536) tai suoraan symposiumia valmistelevan työryhmän sihteeriin (Kai Lindström työ: 377 844, koti: 445 936 suuntanumero molemmissa 921).

Laitoksia ja virastoja pyydetään huomioimaan Muuttoliikesymposium ensi vuoden talousarvioissa.

JOHN NURMINEN OY
TURKU

KIRJALLISUUSESITTELYJÄ JA ARVIOITA

Regional Dynamics of Socioeconomic Change. Antoni Kuklinski & Olli Kultalahti & Briitta Koskiahho (eds.) Finnpublis-hers, Tampere 1979.

Tamperelainen pienkustantamo on ryhtynyt mit-tavaan hankkeeseen: "Regional Dynamics of Socioeconomic Change" on 547-sivuinen ko-koomateos, jonka kirjoittajat edustavat yli kym-mentä maata. Olli Kultalahden laatiman esipuheen mukaan pyrkimyksenä on kartoittaa ja kehittää uusia lähestymistapoja aluetutkimukseen, -suun-nitteluun ja -politiikkaan. Samalla kyseessä on eräänlainen jatko-osa Antoni Kuklinskin aiemmin toimittamille samaa aihepiiriä käsitteleville artik-kelikokoelmille. Teoksessa on neljä pääosaa: Tutkimuksen ja käytännön suunnittelun yhteydet ovat suppean avausosan (3 artikkelial) kantava teema. Toisessa osassa (4 artikkelial) esitellään malleja ja metodeja. Kolmannen ja laajimman osan (15 artikkelial) aihepiiriksi on kirjattu kaikenkat-tava "käsitteitä ja lähestymistapoja". Kohteina ovat yhtäältä spatiaaliset järjestelmät muutok-sineen sekä toisaalta näiden järjestelmien suun-

nittelu. Neljännessä osassa (13 artikkelial) esitel-lään valikoituja kokemuksia ja esimerkkejä, jotka ryhmitetään kolmannen osan tapaan kahteen alajaksoon. Teoksen loppuponnnet muotoilee alue-tutkimuksen ja -suunnittelun kansainvälinen mana-gerihahmo Antoni Kuklinski. Tilanpuute estää kaikkien artikkelien kommentoinnin tässä - eikä kukaan tietysti luekaan tiiliskiven kokoisia moni-aineksisiä kokoomateoksia kannesta kanteen. Poi-min seuraavassa muutamia näyrteitä sisällöstä. John Friedmann pohtii aluetieteen tulevaisuutta. Hänen teesisä ovat tulleet keskustelun kohteiksi muidenkin esittäminä, mutta arvostetun auktori-teetin sanalla on aina painonsa: Aluetieteen ongel-manasettelu on perimmältään yhteiskunnallinen ja poliittinen. Kuitenkin sen teoria on eristynyt suunnittelun arjesta. Tähän tarvitaan muutos ja sitä toteutettaessa olisi analysoitava myös alue-tutkimuksen filosofisia perusteita. Näistä kannan-otoista Friedmann päätty konkreettisiin esityk-siin aluetieteen kehittämisen toimintaohjelmaksi. Hollantilainen tutkijakvartetti van Leeuwen-Paelinck-Wagenaar-Tack soveltaa spatiaalista eko-nometriaa monialueisen vuorovaikutusmallin kehit-

telyyn. Tämänkaltaisten mallien käytännön sovel-
 lusten vankkana esteenä on niiden valtaisa infor-
 maatiotarve. Kyseessä on joka tapauksessa eks-
 panstiivinen tutkimussuuntaus, joka tulee toden-
 näköisesti myös suomalaisten aluetutkijoiden har-
 rastusten kohteeksi ennen pitkää. Myös puola-
 lainen Wladyslaw Switalski tarkastelee aluetut-
 kimusta taloustieteen näkökulmasta. Hänen tee-
 mansa on J. W. Forresterin kehittämän ja sittem-
 min mm. useissa maailmanmalleissa käytetyn
 systeemidynamiikan soveltaminen aluetutkimuk-
 sessa. Näin tämä artikkeli liittyy useimpia muita
 kiinteämmin teoksen nimen viitoittamaan lähes-
 tymistapaan. Charles L. Leven luo katsauksen
 USA:n suurkaupunkien kehityssuuntia koskeviin
 tutkimustuloksiin. Hän katsoo suurkaupunkialuei-
 den kasvun taittumisen liittyvän jo kauan näh-
 tävissä olleisiin taloudellisen ja muun yhteiskun-
 nallisen kehityksen trendeihin. Tämä on tietysti
 varteen otettava näkökohta myös eurooppalai-
 sille suunnittelijoille. Toinen aluetutkimuksen
 veteraani, John H. Cumberland, analysoi energialai-
 tostien sijoittamiskysymyksiä. Artikkelin on ongel-
 manasettelultaan esimerkki aluetutkimuksen ja
 ympäristötutkimuksen konkreettisia yhtymäkoh-
 dista, jotka ovat varmasti tutkijoiden ja suunnit-
 telijoiden lisääntyvän mielenkiinnon kohteina
 tulevaisuudessa. Teoksen kotimaisista kirjoittajista
 Seppo Aho pohdiskelee alueellisen tasa-arvon
 käsitettä, Briitta Koskiaho selvittelee Suomen
 alueellista kehitystä, Olli Kultalahti esittelee
 alueellisen kehityksen, suunnittelun ja politiikan
 ulottuvuuksia sekä selostaa Suomen aluepolitiik-
 kaa ja aluetutkimusta, ja Ari Ylönen analysoi
 kaupunkimaisen elämäntavan sosiaalisia ja spatiaa-
 lisia rajoitteita. Näiden artikkelien kantavuus
 suomalaisen aluetutkimuksen esittelyinä riippuu
 tietysti siitä, missä määrin "Regional Dynamics
 of Socioeconomic Change" löytää tiensä aluetut-
 kimuksen "kansainvälisille kentille", jonne se
 on pääasiallisesti suunnattu. Aluetutkimus on
 niin laaja tutkimusala, etteivät sen kaikki suun-
 taukset mahdu mukaan laajaankaan yleistökseen.
 Esimerkiksi muuttoliike alueellisen kehityksen
 dynamiikan keskeisenä komponenttina on esillä
 yllättävän niukasti. Painotuksista voidaan tietysti
 aina olla monta mieltä. Teoksen kokonaisarvios-
 sa lieneekin järkevintä kiinnittää huomio sen
 heterogeenisuuden merkitykseen ja vaikutuksiin.
 Yhtäältä heterogeenisuus on aivan luonnollista:
 Aluetutkimus on osoittautunut alaksi, jolla esi-
 merkiksi idän ja lännen tutkijoiden yhteistyö on
 edennyt tuloksettaasti. Tämä teos vahvistaa

osaltaan tuota suuntausta ja on moniaineisuus-
 dessaan dokumenttina siitä, miten erilaisista
 näkökulmista suunnilleen samoja asioita voidaan
 lähestyä. Toisaalta heterogeenisuus oikeuttaa ky-
 symyksen, kenelle teos on viime kädessä tarkoi-
 tettu. Oppikirja se ei ole, sillä artikkelit ovat
 johdannon selittelyistä huolimatta kovin erilli-
 siä. Mutta ei se ole myöskään aluetutkijan käsi-
 kirja: spesiaalisti keskittyy lähinnä vain oman sek-
 torinsa aikakauskirjoihin ja kongressijulkaisuihin.
 Kaikenkaikkiaan "Regional Dynamics of Socio-
 economic Change" on merkittävä suomalainen
 yritys aluetutkimuksen yleistösten tulvassa. Siihen
 perehtyminen on täysin perusteltua muutoinkin
 kuin isänmaallisista syistä!

Heikki Eskelinen

*David Anderson, LINES IN SNOW; The Water-
 gate Rag and other Poems, Vantage Press.*

New York 1977, p. 77.

Suomalaista syntyperää olevan v. 1929 syntyneen
 ja nykyisin Minneapolissa asuvan runoilijan David
 Andersonin runokokoelma sisältää myös siirto-
 laisuutta ja etnisiä taustoja käsitteleviä teemoja.
 Oheisena katkelma runosta: The Watergate Rag

INSTANT

Americanization at Ellis Island
 as immigration officials
 drag out their guillotines
 suffixes, prefixes, all those unAmerican
 somehow subhuman
 syllables, sounds
 "Can't spell it." "Can't pronounce it."
 in a bloodless massacre are dropped
 chopped off
 ending with a million Swedes
 blond and blue eyed

Andersons

Martinsons

Hills, Storms and Tress

pastoral farmers looking for the Faerie
 Queene:

Our nameless, landless gentry

looking for a family tree

find neither escutcheons nor nobility

but the working class, the peasant-tree.

Suosittellemme runokokoelmaa englanninkielisen
 runouden ystäville.

O.K.